

30 april 1980, een oorzakenanalyse

In december jl. publiceerde de W.R.R. rapport nr. 20, 'Democratie en geweld', een probleemanalyse n.a.v. de gebeurtenissen in Amsterdam op 30 april 1980. De Raad schetst in de breedte welke aspecten naar zijn idee tot die onlusten hebben bijgedragen. Het is geen diepteanalyse met concrete beleidsaanbevelingen maar een nuttige plattegrond van een nieuw onderzoeksterrein. Hierna moet er een oorzakenanalyse komen.

Ik heb geprobeerd zo'n analyse te maken. Die start bij punt 0, het symptoom, en loopt langs verschillende oorzakenlijnen naar beneden. De pijltjes staan omhoog gericht om het hiërarchische verband der oorzaken weer te geven. Men moet dus eigenlijk van beneden naar boven lezen.

Door dr Leo Klinkers, bestuurskundige te Utrecht

De tekening heeft maar een beperkte betekenis. Zowel in de breedte als in de diepte kunnen er aspecten aan worden toegevoegd maar dat krijg ik niet op 1 bladzijdje. Het schema is echter voldoende gedifferentieerd om

enkele bijzonderheden te kunnen signaleren.

Het overgrote deel van de discussie na 30 april gaat over de punten 0 t/m 6: had Polak tot deze maatregelen mogen besluiten, is een bepaalde omroep niet

buiten zijn boekje gegaan, ligt hier niet een taak voor de minister van binnenlandse zaken, moeten dergelijke wandaden niet met het leger bestreden worden, moet er perse in A'dam ingehuldigd worden, enz. Men praat dan over het topje van de oorzakenijsberg. Uit dat gedeelte van die ijsberg dat onder de oppervlakte ligt haalt men alleen punt 26 – het ontbreken van een leegstandswet/adequate woonruimtetwet – naar voren. Dat onderwerp kreeg in vergelijking met andere punten onevenredig veel aandacht. Daar bedoel ik dit mee: Polak c.s. springen in hun verdediging van het beleid rechtstreeks door naar punt 26, met voorbijgaan aan of nauwelijks vermelding van andere punten uit de oorzakenhiërarchie. Ze leggen daarmee een grote morele druk op het parlement dat geneigd zal zijn die druk als legitiem te ervaren en wellicht ook nog denkt dat meewerken aan het totstandbrengen van zo'n wetgeving (in casu nood- en gelegenheidswetgeving) de oplossing is tot het voorkomen van een herhaling van het symptoom.

chier nimmer mag leiden tot de conclusie dat het symptoom zich dan ook niet meer zal voordoen. Waar in deze casus de inhuldiging als conjuncturele oorzaak de vonk was om de vlam in de structurele oorzakenpan te laten slaan, is een volgende keer een andere, nu niet te voorzien, gebeurtenis voldoende om in Amsterdam een demonstratie van een burgeroorlog te geven.

De punten 27 t/m 30 staan hier overigens pro memorie, dus alleen maar voor de goede orde, dus uitsluitend om het schema naar theoretische maatstaven volledig te maken, dus zonder praktische betekenis. Want het is immers een feit van algemene bekendheid dat alleen van het bestuur van kleine gemeenten gezegd mag worden dat het niet slagvaardig is en deze dus om die reden dan maar opgeheven moeten worden.

Computerdienst al in 1983 naar Veendam

De computerdienst van de Rijksdienst voor het Wegverkeer in Veendam kan waarschijnlijk al in 1983 van start. Dat is aanzienlijk sneller dan aanvankelijk werd gedacht. Tot dusver is men er namelijk steeds van uitgegaan, dat de computerdienst niet eerder dan 1984, mogelijk zelfs 1985 in het nieuwe gebouw zou komen. Tot die tijd, zo was de bedoeling, zou het personeel dan worden ondergebracht in Groningen en Veendam.

Inmiddels is echter door een woordvoerder van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat toegegeven, dat er nogal wat haast achter de plannen is gezet. Wat daarvan de reden is, kon hij niet zeggen.

Ook de directeur van de computerdienst, die overigens blij is met de versnelde aanpak, weet niet wat de reden van de plotse linge haast is. De Rijksgebouwendienst wil geen commentaar geven.

De computerdienst begint overigens goed op dreef te komen.

